

Het heiligenboek

De heilige Johannes-Paulus II (2). De paus van het gezin *Tom Zwaenepoel*

Tijdens zijn pontificaat schreef Johannes-Paulus II homilieën, toespraken, gebeden, apostolische brieven, boodschappen en veertien encyclieken. Behalve meditatie over het geloof, het gebed, de eucharistieviering en het evangelie gaat hij ook uitvoerig in op menselijke gevoelens, waarden en verlangens. Op indringende wijze vertelt Karol Wojtyła over God, Jezus en Maria, de heiligen en de hedendaagse mens. De hoofdthema's van zijn pausschap zijn het respect voor het leven, het geloof in de jeugd, het streven naar wereldvrede en het verlangen naar oecumenische dialoog.

Allereerst neemt de kerkleider het op voor de rechten van de mens. In onverbloemde taal dringt hij door tot de kern van het evangelie: de boodschap van de universele liefde. Precies omdat God Liefde is en het leven uit liefde geboren is, verzet Johannes-Paulus II zich tegen alles wat de 'cultuur van de dood' omvat. Tijdens een eucharistieviering in Denver in de Verenigde Staten gaat de Poolse paus daar dieper op in: „Een 'cultuur van de dood' wil zich niets aantrekken van ons verlangen naar leven, een leven in overvloed. Zij wil afstand doen van het licht van het leven en verkiest de 'onvruchtbare

praktijken van de duisternis' (Brief aan de Efesiërs 5, 11). Die praktijken zijn onrechtvaardigheid, discriminatie, uitbuiting, bedrog en geweld. In alle tijden heeft dit duidelijke plan de dood van onschuldige mensen veroorzaakt" (15 augustus 1993). Zijn strijd tegen euthanasie, abortus en de doodstraf is verweven met zijn persoonlijke ervaring van de mens-verachtende ideologie van de twintigste eeuw.

Voor Johannes-Paulus II geldt de verbintenis tussen man en vrouw als een van de meest waardevolle bezittingen van de menselijkheid. Precies daarom beschouwt hij het huwelijk als iets heiligs en kinderen als een geschenk van God. Het gezin is „het eerste milieu waarin men deelt in Gods liefde, waarin men geboren wordt en waarin men samen met elkaar en voor elkaar leeft" (homilie in Maastricht, 14 mei 1985). Toen paus Franciscus zijn Poolse voorganger, samen met de conciliepaus Johannes XXIII, op 27 april 2014 heilig verklaarde, beklemtoonde hij dat Johannes-Paulus II in zijn dienst aan het volk Gods de 'pauze van het gezin' is.

Met zijn starre en omstreden seksuele moraal dwingt de Poolse paus moreel gedrag en verantwoordelijkheid ten opzichte

van de medemens af en roept hij op tot verantwoorde beslissingen. Het is zijn antwoord op de tegenspraak tussen de stem van het verstand en het streven van gevoel en driften. Als gepassioneerde advocaat en bode van het leven veroordeelt de paus de onverschilligheid tegenover het leven en vraagt meer solidariteit met de randfiguren van de samenleving. Hij verlangt een ascetische houding tegenover de consumptiemaatschappij en waarschuwt voor de gevaren van 'vooruitgang', zoals tijdens een woorddienst in het Noorse Tromsø (2 juni 1989): „In de moderne wereld heeft de wetenschappelijke en technologische vooruitgang veel van onze angsten weggenomen, ons van veel lasten van het bestaan bevrijd en nieuwe mogelijkheden voor de menselijke zelfontplooiing geopend. Die vooruitgang kan echter ook een grote verleiding met zich brengen: de bekoring om zelf te beslissen wat goed en kwaad is, zonder verwijzing naar God, de ijdele poging om ons zelf en onze wil en niet God en zijn wet in het middelpunt van het heelal te plaatsen."

Voorts vraagt de Poolse pontifex uitdrukkelijk Europa om de christelijke wortels trouw te blijven en open te staan voor dia-

loog en samenwerking met de medemens. Zo zegt hij tijdens een eucharistieviering in Maribor in Slovenië onder meer: „Het proces van vereniging dat op het Europese continent volop aan de gang is, mag niet alleen gebaseerd zijn op economisch belang, maar moet ook ontspringen uit de christelijke waarden, die haar oudste en zuiverste wortels zijn. Een Europa dat de mens en zijn rechten respecteert, is het doel waarop de krachten gericht moeten worden" (19 september 1999).

Tom Zwaenepoel, *Het Heiligenboek. Levenswijsheden van honderd en enige heiligen*, Lannoo, Tielt, 2008, ISBN 978 90 209 8041 7. Dit boek is helaas uitverkocht.

Omroep

24 augustus, 10.20 uur, Braambos via VRT één (herhaling via Canvas omstreeks 23.30 uur). Na een Close-up op het initiatief *Jongeren in gebed* in de abdij van Orval wijdt Braambos het item *Vrede is de toekomst* aan de nakende internationale vredesontmoeting in Antwerpen van de plaatselijke afdeling van de Sint-Egidiusbeweging. Braambos gaat alvast op onderzoek naar de achtergrond, de motivatie en de toekomstvisie van de (soms nog jeugdige) organisatoren. Tot slot de eerste aflevering van het tweeluik *Roerend religieus erfgoed*. Wat moeten we er binnenkort mee? In het depot van de franciscanen in Sint-Truiden wordt alvast een groot deel van het roerende erfgoed van de orde, die in Vlaanderen nog maar vijf huizen telt, geïnventariseerd en bewaard. Bij de archiefdienst van het provinciaal van de zusters van Liefde is de situatie zeer gelijkend. Een bezoek aan een huis van de zusters van Vincentius a Paulo in Zele toont dan weer de concrete realiteit van de nakende sluiting van een klooster.

De vrome kudde

Verkoop *Ingezonden door Carine Verhulst*

Trots vertelt de jongste bediende aan de baas dat hij dat roze met groen gestreepte jasje uit de oude voorraad alsnog aan een klant wist te verkopen. De baas is blij, maar ook nieuwsgierig:

– Vond die klant dat jasje dan echt mooi?

Antwoordt de winkeljongen:

– Nou, dat zei hij niet met zoveel woorden. Maar zijn blindengeleidehond gromde een beetje.

Kleuren *Ingezonden door Walter Degroef*

Het is oranje, maar toch niet helemaal?

Een misschienaasappel.

In onze Kerk mag best wat meer gelachen worden. Dat blijkt ook de uitdrukkelijke wens van heel wat lezers. Die proberen we in deze rubriek op hun wensen te bedienen. Wekelijks één of meerdere mopjes, leuke anekdotes, bedenkingen, woordspelingen...

Kent u er nog een leuke? **KERK & leven · Vrome Kudde**, Halewijnlaan 92, 2050 Antwerpen, fax 03 210 08 49, e-mail devromekudde@kerknet.be.

lekker rijkend spel-leiding	waagstuk	voorschrift land in Europa	bevestiging	dierenhok vervoermiddel	eerste beginsel
↓	↓	↓	4	opschudding niet voltooid	1
gokspel zwaardwalvis				vrouwelijk dier schande	
↓	8		besef	5	
kledingstuk	boomloze grassteppe midden		6		rentmeester
↓	↓		flink vlug		Europese hoofdstad
hond slaapplaats			slee	en omstreken onge-zouten	
↓		voorjaarsbloem bordspel			3
rivier in Afrika afgod	7			opstootje	
↓			2	munteenheid	

Ontdek meer en andere puzzels in onze puzzelboeken en -tijdschriften.

DE PUZZELAAR

© De Puzzelaar

Oplossing van de puzzel van vorige week: **UITHEEMS**

1	2	3	4	5	6	7	8
---	---	---	---	---	---	---	---